

Bemærkninger til konventionen

1. Indledning

Baggrunden for den nordiske konvention er et ønske om på grundlag af konklusionerne fra det nordiske justitsministtermøde på Svalbard i juni 2002 at forenkle og effektivisere udleveringsprocedurerne mellem de nordiske lande med fuld respekt af grundlæggende retsprincipper, og i overensstemmelse med de

internationale forpligtelser bl.a. i forhold til EU, herunder specielt Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (den europæiske arrestordre).

Formålet med konventionen er at gennemføre forenklede regler om udlevering mellem de nordiske lande. Den nye overgivelsesordning indebærer, at princippet om gensidig anerkendelse gennemføres på udleveringsområdet. Dette indebærer, at når et nordisk land anmoder om at få en person overgivet til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, skal denne anmodning imødekommes, medmindre der foreligger en af de afslagsgrunde, som fremgår af konventionen.

Med henblik på at forenkle de administrative procedurer vedrørende udlevering erstattes de traditionelle anmodninger om udlevering med en nordisk arrestordre, som har karakter dels af en anmodning om fængsling med henblik på overgivelse, dels af en anmodning om overgivelse.

Konventionen om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (Nordisk arrestordre) mv. erstatter de hidtidige instrumenter om udlevering mellem de nordiske lande, det vil sige den nuværende udleveringsordning og rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Den nordiske konvention indeholder bestemmelser, der fastlægger, i hvilke tilfælde de nordiske lande vil være forpligtede til at overgive en lovovertræder til et andet land, og fastlægger herudover, i hvilke tilfælde landene kan eller skal afslå overgivelse af en lovovertræder.

I konventionen anvendes begrebet "*overgivelse*" i stedet for "*udlevering*", selv om begge begreber omfatter den fysiske overgivelse af en eftersøgt person til det anmodende land. Endvidere anvendes "*det udstedende land*" i stedet for "*det anmodende land*" og "*det fuldbyrdende land*" i stedet for "*det anmodende land*". Da ingen af disse nye begreber har en anden indholdsmæssig betydning end de gældende begreber, vil de enkelte lande i forbindelse med implementeringen af konventionen i national ret fortsat kunne anvende de gældende begreber.

Konventionen medfører en række udvidelser i pligten til overgivelse i forhold til såvel den nuværende nordiske udleveringsordning som i forhold til rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

I relation til den nuværende nordiske ordning, der er en "kan-ordning", det vil sige, at udlevering *kan* finde sted, indebærer den nordiske konvention, at der som udgangspunkt *skal* ske overgivelse i medfør af en nordisk arrestordre. Konventionen indeholder på den baggrund en række afslagsgrunde, hvorefter det fuldbyrdende land enten skal eller kan afslå overførslen.

I forhold til den nuværende nordiske ordning, indebærer konventionen bl.a. følgende:

- Kravet om dobbelt strafbarhed afskaffes.
- I forbindelse med overgivelse for strafbare forhold skelnes der ikke mellem egne statsborgere og udlændinge.

- Konventionen indeholder ikke et strafferammekrav. En nordisk arrestordre kan således udstedes for forhold, der efter det udstedende lands lovgivning kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.
- Overgivelse vil ikke kunne nægtes med henvisning til, at der er tale om en politisk forbrydelse.
- Konventionen indeholder en række frister for behandlingen af og fuldbyrdelsen af en nordisk arrestordre
- En person, der ifølge en nordisk arrestordre er overgivet til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, vil i et videre omfang kunne drages til ansvar for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet.

I forhold til rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre medfører den nordiske konvention følgende udvidelser:

- Kravet om dobbelt strafbarhed afskaffes.
- Konventionen indeholder ikke et strafferammekrav.
- I forbindelse med overgivelse for strafbare forhold skelnes der ikke mellem egne statsborgere og udlændige.
- Konventionen indeholder et mindre antal fakultative afslagsgrunde end den europæiske rammeafgørelse om arrestordren³.
- En nordisk arrestordre skal behandles og fuldbyrdes inden for kortere tidsfrister, end hvad der er fastsat i den europæiske rammeafgørelse om arrestordren.
- En person, der ifølge en nordisk arrestordre er overgivet til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, vil i et videre omfang kunne drages til ansvar for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet.

Konventionen er opdelt i fem kapitler, nemlig kapitel 1 (artikel 1 – 7) om almindelige principper, kapitel 2 (artikel 8 – 21) om overgivelsesproceduren, kapitel 3 (artikel 22 – 25) om virkninger af overgivelsen, kapitel 4 (artikel 26 – 27) om overgivelse til/fra Island og kapitel 5 (artikel 28 – 29) de afsluttende bestemmelser.

Herudover indeholder præamblen til konventionen en række betragtninger, som har betydning for fortolkningen og anvendelsen af konventionen. Præambelbetragtningerne tager bl.a. sigte på at sikre overholdelsen af grundlæggende retsprincipper i forbindelse med overgivelse af lovovertrædere.

Efter præambelbetragtning nr. 4 kan intet i konventionen fortolkes som et forbud mod at nægte at overgive en person, der er genstand for en nordisk arrestordre, hvis der er objektive grunde til at formode,

³ Fakultative afslagsgrunde i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre: Artikel 4: 1) dobbelt strafbarhed, 2) samtidig retsforfølgning af det samme forhold i den fuldbyrdende stat, 3) påtaleopgivelse og tiltalefravald, 4) forældelse, 5) ne bis in idem i forhold til tredjelande, 6) det fuldbyrdende land forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen, 7) a) når lovovertrædelsen anses begået helt eller delvist på den fuldbyrdende stats territorium, b) når lovovertrædelsen er begået uden for den udstedende stats territorium, og den fuldbyrdende stats lovgivning ikke hjemler adgang til retsforfølgning for tilsvarende forbrydelse, når de er begået uden for den udstedende stats område.

at den nordiske arrestordre er udstedt med det formål at retsforfølge eller straffe en person på grund af vedkommendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældendes situation kan blive skadet af en af disse grunde.

Endvidere anføres det i præambelbetragtning nr. 5, at konventionen ikke er til hinder for, at landene anvender deres egne forfatningsmæssige bestemmelser om ret til en retfærdig rettergang, foreningsfrihed, pressefrihed og ytringsfrihed i andre medier.

I præambelbetragtning nr. 6 anføres det, at personer ikke må overføres, udsendes, udleveres, videreovergives eller videreudleveres til et land, hvor der er alvorlig risiko for, at de vil blive udsat for dødsstraf, tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

2. Betingelser for overgivelse til nordiske lande

Efter konventionens *artikel 1, stk. 1 og 3*, forpligter landene sig til på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med reglerne i konventionen at gennemføre en nordisk arrestordre, der er udstedt med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning. Overgivelse med henblik på strafforfølgning efter *artikel 1, stk. 1*, kan foretages i de samme situationer, som følger af den gældende nordiske udleveringsordning, dvs. hvor den pågældende er mistænkt, sigtet eller tiltalt for en lovovertrædelse.

Det følger af *artikel 1, stk. 2*, at en europæisk arrestordre, udfærdiget af Danmark, Finland eller Sverige, skal betragtes som en nordisk arrestordre efter denne konvention. Hensigten med denne bestemmelse er at begrænse den administrative behandling af sagerne således, at det ikke vil være nødvendigt at udstede såvel en nordisk arrestordre som en europæisk arrestordre, hvis det udstedende land ikke har kendskab til, hvor den, der ønskes overgivet, befinder sig.

I praksis vil *Norge og Island* indtil videre altid skulle udstede en nordisk arrestordre, jf. artikel 7 og bilag 1. Det vil sige, at Norge og Island vil skulle udfærdige en nordisk arrestordre til brug for et af de øvrige nordiske lande, uanset om det udstedende land er bekendt med, hvor den, der ønskes overgivet, befinder sig, eller om dette ikke er tilfældet, og det udstedende land derfor efterlyser den pågældende f.eks. gennem Schengen informationssystemet (SIS).

Derudover vil *Danmark, Finland og Sverige* skulle benytte den nordiske arrestordre i de situationer, hvor det udstedende land er bekendt med, at den, som ønskes overgivet, opholder sig i et andet nordisk land. I disse situationer vil en anmodning kunne sendes direkte til det pågældende land. Derimod vil Danmark, Finland eller Sverige kunne benytte den europæiske arrestordre i de situationer, hvor det udstedende land ikke er bekendt med, hvor den, der ønskes overgivet, befinder sig, og hvor det udstedende land på den baggrund f.eks. efterlyser den pågældende gennem Schengen informationssystemet (SIS). I disse tilfælde vil den europæiske arrestordre – hvis det viser sig, at den eftersøgte opholder sig i et af de øvrige nordiske land – skulle betragtes som en nordisk arrestordre, og dermed behandles efter denne konvention.

I de situationer, hvor en europæisk arrestordre skal betragtes som en nordisk arrestordre, skal det udstedende land tydeligt påføre dette på dokumentet, således at det fuldbyrdende lands myndigheder ikke kan være i tvivl om, hvorledes anmodningen skal behandles. Det bør endvidere tydeligt påføres den europæiske arrestordre, hvilke oplysninger der er relevante for den fuldbyrdende judicielle myndighed for behandlingen efter denne konvention.

Artikel 2, stk. 1, fastlægger anvendelsesområdet for den nordiske arrestordre. Efter denne bestemmelse kan arrestordren udstedes med henblik på:

- 1) *Strafffuldbyrdelse* af en endelig dom i en straffesag, hvorved den pågældende – i det land, der har udstedt arrestordren – er idømt frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.
- 2) *Strafforfølgning* i straffesager, der medfører frihedsberøvelse og vedrører en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i det land, der har udstedt arrestordren, kan medføre frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

Den nordiske arrestordre kan således udstedes både med henblik på fuldbyrdelse af en dom og med henblik på strafforfølgning, på samme måde som udlevering i dag kan ske med henblik på strafforfølgning og strafffuldbyrdelse.

I modsætning til den gældende nordiske udleveringsordning indeholder konventionen ikke et krav om, at den handling, for hvilken den nordiske arrestordre er udstedt, ligeledes skal være strafbar i det fuldbyrdende land (kravet om dobbelt strafbarhed). Baggrunden herfor er dels rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, hvor kravet om dobbelt strafbarhed delvis er fraveget, jf. artikel 2, stk. 2, dels at de nordiske landes straffelovgivning er præget af stor retsenhed.

Endvidere skelner den nordiske konvention ikke mellem overgivelse af egne statsborgere og udlændinge.

I *artikel 2, stk. 2*, er det fastslået, at overgivelse kan finde sted, selv om betingelserne i artikel 2, stk. 1, kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene. Der kan således ske overgivelse for en forseelse, der kan medføre frihedsstraf, selvom det udstedende land f.eks. samtidig ønsker at retsforfølge den pågældende for en forseelse, der efter lovgivningen i det udstedende land alene kan straffes med bøde.

Artikel 3 omhandler udpegningen af de judicielle myndigheder og centralmyndigheden. Derudover indeholder artikel 3 en definition af "tredjeland". Efter *artikel 3, stk. 1*, skal landene udpege de judicielle myndigheder, som er kompetente til at udstede og fuldbyrde en nordisk arrestordre. Udpegningen af kompetente nationale myndigheder sker i overensstemmelse med national ret, jf. *artikel 3, stk. 2*. I henhold til *artikel 3, stk. 3*, kan hvert land udpege en central myndighed til at bistå de judicielle myndigheder. Landene erklærer ved ratifikationen af denne konvention, hvilke judicielle myndigheder der er kompetente efter dets nationale lovgivning, samt om der er udpeget en centralmyndighed, jf. *artikel 3, stk. 4*.

Det fremgår af *artikel 3, stk. 5*, at "tredjeland" i denne konvention skal forstås som ethvert land uden for Norden og EU.

Artikel 4 i konventionen indeholder tre obligatoriske afslagsgrunde, der, hvis en af disse foreligger, bevirker, at landene skal afslå gennemførelsen af en nordisk arrestordre og dermed overgivelse.

For det første skal det fuldbyrdende land, jf. *artikel 4, nr. 1*, nægte overgivelse, hvis den lovovertrædelse, der ligger til grund for arrestordren, kan retsforfølges i det fuldbyrdende land, og der i dette land er truffet beslutning om benådning (amnesti).

For det andet skal overgivelse til et andet nordisk land, jf. *artikel 4, nr. 2*, afslås, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, tidligere er blevet endelig dømt i et nordisk land eller et EU medlemsland for de samme handlinger, som ligger til grund for arrestordren, og straffen – i tilfælde af domfældelse – er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domslandet. Denne bestemmelse omhandler princippet om forbud mod dobbelt strafforfølgning ("ne bis in idem").

Bestemmelsen medfører ikke en pligt for den fuldbyrdende judicielle myndighed til ex officio at undersøge, om den pågældende tidligere er blevet endelig dømt i et nordisk land eller et EU medlemsland for de samme handlinger. Afslagsgrunden bliver således kun relevant, hvis dette måtte fremgå af de oplysninger, som den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af.

Endelig skal overgivelse, jf. *artikel 4, nr. 3*, afslås, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, er under den kriminelle lavalder efter det fuldbyrdende lands lovgivning.

Artikel 5 indeholder fem fakultative afslagsgrunde. De nordiske lande har således mulighed for at afslå at gennemføre en nordisk arrestordre og dermed overgivelse, hvis en eller flere afslagsgrunde foreligger.

Overgivelse kan for det første afslås, hvis den person, der er genstand for en nordisk arrestordre, allerede retsforfølges i det fuldbyrdende land for de samme lovovertrædelser, som ligger til grund for arrestordren, jf. *artikel 5, nr. 1*.

Henset til det nære samarbejde mellem de nordiske lande, der allerede eksisterer i dag med den gældende udleveringsordning, vil situationer omfattet af *artikel 5, nr. 1*, ofte kunne løses ved, at de judicielle myndigheder aftaler, i hvilket land sagen bedst kan gennemføres.

For det andet kan overgivelse afslås, hvis det forhold, der ligger til grund for en nordisk arrestordre, efter det fuldbyrdende lands lovgivning betragtes som begået helt eller delvis på dette lands territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, og forholdet ikke udgør en lovovertrædelse efter det fuldbyrdende lands lovgivning, jf. *artikel 5, nr. 2*.

For det tredje kan overgivelse, jf. *artikel 5, nr. 3*, afslås, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, tidligere er blevet endelig dømt for de samme handlinger af et tredjeland, og straffen – i tilfælde af domfældelse – er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter

lovgivningen i domslandet. Denne bestemmelse omhandler princippet om forbud mod dobbelt strafforfølgning ("ne bis in idem").

Bestemmelsen medfører ikke en pligt for den fuldbyrdende judicielle myndighed til ex officio at undersøge, om den pågældende tidligere er blevet endeligt dømt i et nordisk land eller et EU medlemsland for de samme handlinger. Afslagsgrunden bliver således kun relevant, hvis dette måtte fremgå af de oplysninger, som den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af.

For det fjerde kan overgivelse efter *artikel 5, nr. 4*, afslås, hvis de judicielle myndigheder i det fuldbyrdende land har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning for den lovovertrædelse, der ligger til grund for en nordisk arrestordre, eller at bringe retsforholdet til ophør, eller når den eftersøgte i et andet nordisk land har været genstand for en endelig afgørelse for de samme forhold, som er til hinder for yderligere retsforfølgning.

Denne bestemmelse indebærer, at det fuldbyrdende land vil kunne afslå overgivelse, hvis tiltale for den pågældende handling er frafaldet (tiltalefrafald), eller hvis der meddelt påtaleopgivelse vedrørende den pågældende handling (påtaleopgivelse).

Bestemmelsen i artikel 5, nr. 4, 2. led, medfører ikke en pligt for den fuldbyrdende judicielle myndighed til ex officio at undersøge, om den pågældende tidligere har været genstand for en endelig afgørelse for de samme forhold, som er til hinder for yderligere retsforfølgning. Afslagsgrunden bliver således kun relevant, hvis dette måtte fremgå af de oplysninger, som den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af.

Endelig kan overgivelse efter *artikel 5, nr. 5*, afslås, hvis den nordiske arrestordre er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, og den eftersøgte opholder sig, er statsborger i eller bosat i det fuldbyrdende land, og dette land forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen eller den anden frihedsberøvende foranstaltning i henhold til national lovgivning.

I de situationer, hvor en anmodning om overgivelse afslås efter artikel 5, nr. 5, vil det fuldbyrdende land skulle iagttage reglerne i den nordiske ordning om samarbejde mellem de nordiske lande angående fuldbyrdelse af straf m.v.

I forhold til den gældende udleveringsordning og rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre indeholder konventionen ikke afslagsgrunde vedrørende politiske forbrydelser og forældelse.

Hvis en nordisk arrestordre er udstedt med henblik på retsforfølgning, og den person, der er omfattet af arrestordren, er statsborger i eller bosat i det fuldbyrdende land, kan overgivelsen gøres betinget af, at den pågældende, efter at være blevet hørt, overføres til det fuldbyrdende land for der at afsone den straf eller den anden frihedsberøvende foranstaltning, den pågældende er blevet idømt i det udstedende land, jf. *artikel 6*.

Såfremt en person er overgivet efter artikel 6, og den pågældende dømmes i det udstedende land, skal reglerne i den nordiske ordning om samarbejde mellem de nordiske lande angående fuldbyrdelse af straf m.v. iagttages i forbindelse tilbageførslen det fuldbyrdende land.

Artikel 7 fastlægger indholdet og formen af en nordisk arrestordre, og der er som bilag til konventionen vedlagt det certifikat, der udgør den nordiske arrestordre. En nordisk arrestordre skal indeholde følgende oplysninger:

- den eftersøgte persons identitet og nationalitet
- angivelse af den judicielle myndighed i udstedelseslandet
- angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, en anholdelsesbeslutning eller en anden eksigibel afgørelse af samme retskraft, som er omfattet af artikel 1 og 2
- lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse (relevante lovbestemmelser)
- en beskrivelse af sagens omstændigheder, herunder den eftersøgte persons deltagelse i lovovertrædelsen
- den idømte straf, hvis arrestordren er udstedt med henblik på straffuldbyrdelse, eller den foreskrevne strafferamme, hvis arrestordren er udstedt med henblik på strafforfølgning
- eventuelle andre konsekvenser af lovovertrædelsen.

En række af de oplysninger, som en nordisk arrestordre skal indeholde, er identiske med de oplysninger, der efter artikel 95 i Schengen-konventionen skal fremgå af en efterlysning med henblik på optagelse i Schengen-informationssystemet, samt i vid udstrækning identisk med de oplysninger en europæisk arrestordre skal indeholde.

I de situationer, hvor arrestordren er udstedt for flere strafbare forhold, vil det være tilstrækkeligt for overgivelse, at der foreligger en anholdelsesbeslutning for ét af forholdene, jf. *artikel 7, stk. 2*.

Artikel 8 vedrører fremsendelse af den nordiske arrestordre. Bestemmelsen indebærer, at i de tilfælde, hvor opholdsstedet for den person, der er omfattet af en nordisk arrestordre, er kendt, kan de judicielle myndigheder i det udstedende land fremsende arrestordren direkte til de judicielle myndigheder i det fuldbyrdende land, jf. *artikel 8, stk. 1*.

Hvis den eftersøgtes opholdssted ikke er kendt, kan det udstedende land som et led i den almindelige efterforskning anmode et eller flere af de nordiske lande om at eftersøge den pågældende efter det/de pågældende lands/landes nationale eftersøgningsprocedurer, jf. *artikel 8, stk. 2*. Når opstedet bliver kendt, sendes den nordiske arrestordre hurtigst muligt til det pågældende land.

Den udstedende judicielle myndighed kan i overensstemmelse med artikel 95 i konventionen af 19. juni 1990 om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser beslutte at indberette den eftersøgte i Schengen informationssystemet. Indberetningen har samme gyldighed som den nordiske arrestordre ledsaget af de oplysninger, der er nævnt i artikel 7. For tiden kan Schengen-informationssystemet imidlertid ikke indeholde alle de oplysninger, der fremgår af artikel 7. Indberetningen vil dog i en overgangsperiode have samme gyldighed som en nordisk

arrestordre, således at indberetningen betragtes som en efterlysning og en anmodning om anholdelse, indtil den judicielle myndighed i det fuldbyrdende land har modtaget arrestordren, jf. *artikel 8, stk. 3*.

Ligeledes vil der kunne foretages eftersøgning gennem Interpol.

Fremsendelse af arrestordren efter artikel 8 kan som i dag ske pr. fax.

Efter *artikel 9* skal den eftersøgte person anholdes, og det fuldbyrdende land skal underrette den pågældende om, at der foreligger en nordisk arrestordre og indholdet heraf. Endvidere skal den pågældende orienteres om muligheden for at meddele samtykke til overgivelsen, jf. artikel 11. Underretningen sker i overensstemmelse med national ret. Den anholdte har ret til at lade sig bistå af en advokat og – om nødvendigt – en tolk i overensstemmelse med national ret i det fuldbyrdende land.

Artikel 10, stk. 1, indebærer, at den judicielle myndighed i det fuldbyrdende land i overensstemmelse med national ret skal afgøre, om den anholdte fortsat skal være frihedsberøvet i forbindelse med undersøgelsen af, om en nordisk arrestordre skal imødekommes. Den anholdte kan på et hvilket som helst tidspunkt løslades midlertidigt i overensstemmelse med national ret, dog under forudsætning af, at den kompetente myndighed træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den pågældende ikke flygter.

Derudover vil de nordiske landes nationale retsmidler om anholdelse og varetægtsfængsling finde anvendelse i forbindelse med fuldbyrdelsen af den nordiske arrestordre, jf. *artikel 10, stk. 2*. Endvidere vil andre retsmidler som f.eks. ransagning, beslaglæggelse og edition, legemsindgreb m.v., kunne anvendes i samme omfang, som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art i de enkelte lande.

Det er grundtanken i konventionen, at det fuldbyrdende land på grundlag af de oplysninger, der fremgår af en nordisk arrestordre, skal kunne træffe afgørelse om anholdelse, varetægtsfængsling og overgivelse af den eftersøgte person. Det fuldbyrdende land vil således normalt ikke have behov for andre oplysninger fra det udstedende land end de oplysninger, der følger af den nordiske arrestordre.

Hvis den anholdte meddeler samtykke til overgivelsen, eventuelt herunder samtykke til retsforfølgning for andre lovovertrædelser begået før den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende skal overgives, jf. artikel 23, stk. 2, litra b), skal dette samtykke efter *artikel 11* meddeles den judicielle myndighed i overensstemmelse med national ret. Samtykket kan tilbagekaldes i henhold til national ret.

Hvis den anholdte ikke meddeler samtykke til overgivelsen, skal den pågældende ifølge *artikel 12* have lejlighed til at udtale sig om arrestordren.

Efter *artikel 13* afgør den judicielle myndighed i det fuldbyrdende land inden for de frister og på de betingelser, der er fastsat i konventionen, om der er grundlag for overgivelse. Den judicielle myndighed kan anmode om yderligere oplysninger fra det udstedende land, og den kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelse af disse supplerende oplysninger.

Landene kan beslutte, at den afgørelse, som den judicielle myndighed træffer, kan appelleres i henhold til national ret.

Artikel 14 fastsætter, at en nordisk arrestordre skal behandles og fuldbyrdes som en hastesag, og opstiller i øvrigt visse frister for sagsbehandlingen. Bestemmelsen indebærer, at den endelige afgørelse om overgivelse bør træffes *senest 3 dage* efter, at den anholdte har meddelt samtykke til overgivelsen, jf. *artikel 14, stk. 2*. I andre tilfælde bør den endelige afgørelse træffes *senest 30 dage* efter anholdelsen af den pågældende, jf. *artikel 14, stk. 3*.

Hvis der ikke kan træffes endelig afgørelse inden for de i stk. 2 og 3 nævnte frister, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed straks underrette den udstedende judicielle myndighed herom og om grundene hertil. I så fald skal der træffes afgørelse snarest muligt, jf. *artikel 14, stk. 4*. Det fuldbyrdende land skal sikre, at den pågældende forbliver i dette land, indtil der er truffet en endelig afgørelse.

Fristerne i artikel 14 er væsentlig kortere end i den europæiske arrestordre. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at der inden for Norden er et tættere samarbejde mellem de judicielle myndigheder, og at retssystemerne er meget ens. De fastsatte frister er dog – som i den europæiske arrestordre – vejledende. Det tilstræbes dog, at frister overholdes i videst mulig omfang. Der vil dog kunne opstå situationer, hvor afgørelsen ikke vil kunne træffes inden for det fastsatte antal dage i artikel 14, stk. 3. Dette vil navnlig kunne være tilfældet, hvis en afgørelse skal prøves i flere retsinstanser. I så fald skal proceduren i artikel 14, stk. 4, følges.

Artikel 15 vedrører de situationer, hvor der foreligger konkurrerende nordiske anmodninger. Hvis flere lande har udstedt en nordisk arrestordre i forhold til den samme person, skal de judicielle myndigheder i det fuldbyrdende land afgøre, hvilken anmodning der skal imødekommes. Afgørelsen skal træffes under hensyntagen til alle de foreliggende oplysninger – herunder lovovertrædelsernes grovhed, gerningsstederne samt tidspunktet for udstedelsen af arrestordrerne.

Hvis der foreligger en nordisk arrestordre og tillige en europæisk arrestordre eller/og anmodning om udlevering fra et tredjeland eller fra et EU-medlemsland, skal det fuldbyrdende land træffe afgørelse om, hvilken anmodning der skal imødekommes under hensyn til samtlige foreliggende omstændigheder, herunder de omstændigheder der følger af den relevante konvention eller overgivelsesaftale, jf. *artikel 15, stk. 2*.

Konventionen berører ifølge bestemmelsen ikke de nordiske landes forpligtelser i henhold til statuten for Den Internationale Straffedomstol og de internationale tribunaler for forbrydelser mod international humanitær ret, hvis anmodninger i visse tilfælde vil have forrang, jf. *artikel 15, stk. 3*.

Hvis den person, der ønskes overgivet, f.eks. nyder immunitet i det fuldbyrdende land, løber fristen for afgørelse af overgivelsesspørgsmålet efter artikel 14 først fra det tidspunkt, hvor den judicielle myndighed i det fuldbyrdende land er blevet underrettet om, at immuniteten i givet fald er ophævet, jf. *artikel 16*.

Artikel 17 fastlægger, at konventionen ikke påvirker de forpligtelser, som landene har over for et EU land eller et land uden for EU, når en person er udleveret fra en sådan tredjestat. Landene skal således respektere eventuelle forbud mod videreovergivelse – herunder til et andet nordisk land.

Efter *artikel 18* skal den judicielle myndighed i det fuldbyrdende land straks meddele det udstedende land om, hvorvidt den nordiske arrestordre vil blive imødekommet, og dermed om overgivelse kan finde sted.

Efter *artikel 19, stk. 1*, overgives den eftersøgte person hurtigst muligt efter aftale mellem de berørte lande. Overgivelsen skal dog finde sted *senest 5 dage* efter, at der er truffet endelig afgørelse om overgivelse, jf. *artikel 19, stk. 2*. Fristen for overgivelse er forholdsvis kort, men i praksis vil der i en række sager kunne ske overgivelse hurtigere.

Hvis der foreligger helt særlige omstændigheder, der medfører, at en overgivelse ikke vil kunne finde sted inden for den fastsatte frist på 5 dage, aftaler den fuldbyrdende judicielle myndighed og den udstedende judicielle myndighed straks, hvornår en overgivelse kan finde sted, jf. *artikel 19, stk. 3*. Overgivelsen skal dog finde sted inden for 5 dage efter udløbet af fristen i stk. 2.

Hvis det på grund af omstændigheder, som ikke kan tilskrives nogen af landene, viser sig umuligt at overgive den eftersøgte inden for den i stk. 3 fastsatte frist, kontakter den fuldbyrdende judicielle myndighed og den udstedende judicielle myndighed straks hinanden og aftaler en ny dato for overgivelse, jf. *artikel 19, stk. 4*. En overgivelse skal i sådanne situationer finde sted hurtigst muligt.

Overgivelsen kan midlertidigt udsættes, hvis den anholdtes alder, helbred eller andre humanitære grunde taler herfor, jf. *artikel 19, stk. 5*. Hvis overgivelsen ikke kan finde sted inden udløbet af de i stk. 2-5 angivne frister, løslades den pågældende, jf. *artikel 19, stk. 6*.

I medfør af *artikel 20, stk. 1*, kan den judicielle myndighed i det fuldbyrdende land – efter at have truffet afgørelse om overgivelse – beslutte, at overgivelsen udsættes med henblik på, at den pågældende retsforfølges eller fuldbyrder en straf i dette land. De involverede lande kan dog efter *artikel 20, stk. 2*, aftale, at den pågældende midlertidig kan overgives på nærmere betingelser fastsat af de pågældende lande.

Efter *artikel 21* kan personer, som skal overgives fra et nordisk land til et andet nordisk land, uden særlig tilladelse føres over eller igennem et eller flere af de øvrige nordiske lande.

3. Virkninger af overgivelsen

I henhold til *artikel 22* skal det udstedende land fratrække enhver frihedsberøvelse, herunder frihedsberøvelsen i det fuldbyrdende land, i den samlede straf.

Artikel 23 omhandler eventuel retsforfølgning for andre lovovertrædelser. Efter *artikel 23, stk. 1*, vil en person, der er blevet overgivet fra det fuldbyrdende land på grundlag af en nordisk arrestordre, i det

udstedende land kunne retsforfølges, dømmes og tilbageholdes for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den lovovertrædelse, for hvilken den nordiske arrestordre var udstedt, medmindre a) overgivelse ikke kunne have fundet sted for den pågældende lovovertrædelse i henhold til artikel 4, eller b) overgivelse ville være blevet afslået efter national ret i henhold til artikel 26 eller artikel 27, eller c) overgivelse for den pågældende lovovertrædelse kunne have været afslået efter artikel 5, stk. 2 eller 4, og det fuldbyrdende land nægter at give samtykke.

Efter *artikel 23, stk. 1, litra a*, vil en person, der er overgivet, således ikke kunne drages til ansvar for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser, hvis overgivelse for den pågældende lovovertrædelse ville være afslået efter artikel 4.

Derudover vil den pågældende efter *artikel 23, stk. 1, litra b*) ikke kunne drages til ansvar for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser, hvis overgivelse efter national ret i det fuldbyrdende land i medfør af den særlige regel i artikel 26 om overgivelse til/fra Island ikke kunne finde sted.

Endelig vil en person, der er overgivet, ikke kunne drages til ansvar for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser, hvis overgivelse for den pågældende lovovertrædelse kunne have været afslået efter artikel 5, stk. 2 eller 4, og det fuldbyrdende land nægter at give samtykke, jf. *artikel 23, stk. 1, litra c*.

Bestemmelsen medfører ikke en pligt for den udstedende judicielle myndighed til ex officio at undersøge, om overgivelse ikke kunne have fundet efter artikel 4 eller artikel 5, stk. 2 eller 4. Bestemmelserne bliver således kun relevant, hvis dette måtte fremgå af de oplysninger, som den udstedende judicielle myndighed er i besiddelse af.

Efter *artikel 23, stk. 2*, vil en person, der ifølge en nordisk arrestordre overgives til strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning - uanset hvad der følger af artikel 23 - kunne drages til ansvar for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet, hvis a) den pågældende efter at have mulighed for at forlade det nordiske land, han er overgivet til, har undladt dette inden for 45 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage til dette land efter at have forladt det, eller b) den pågældende inden eller efter overgivelsen har givet samtykke til retsforfølgning for andre lovovertrædelser, jf. artikel 23, stk. 2.

Efter *artikel 24, stk. 1*, kan en person, der er overgivet i medfør af en nordisk arrestordre, videreovergives til et andet nordisk land end det fuldbyrdende land i henhold til en nordisk arrestordre, der er udstedt for en lovovertrædelse, der er begået inden overgivelsen, medmindre overgivelse fra det oprindelige udstedende land til det nu udstedende land ville være blevet afslået efter national ret i henhold til artikel 26 eller artikel 27.

Endvidere kan en person efter *artikel 24, stk. 2*, videreovergivelse eller videreudleveres til et EU-medlemsland eller videreudleveres til et tredjeland for en lovovertrædelse, der er begået inden overgivelsen, hvis 1) den pågældende selv meddeler samtykke hertil, 2) den pågældende, uanset af denne i 45 dage uhindret har kunnet forlade det land, hvortil denne er overgivet, har undladt dette, eller den

pågældende efter at have forladt landet frivilligt er vendt tilbage, eller 3) det fuldbyrdende land meddeler samtykke hertil. Samtykke kan kun meddeles, hvis overgivelse for den pågældende handling kunne have fundet sted efter reglerne i det fuldbyrdende lands lovgivning.

Artikel 25 indeholder regler om overgivelse af genstande i forbindelse med overgivelse. Bestemmelsen fastslår, at det fuldbyrdende land i overensstemmelse med national ret skal beslaglægge og overlevere genstande, der er påkrævet som bevismateriale, eller som den eftersøgte har erhvervet som resultat af lovovertrædelsen.

4. Særlige regler for overgivelse til/fra Island

Konventionens kapitel 4 vedrører de særlige forhold, der på gør sig gældende i forhold til Island.

Anvendelsesområdet for konventionen er begrænset i konventionens *artikel 26*. Heraf fremgår det, at konventionens artikel 2 ikke finder anvendelse mellem Island på den ene side og Danmark, Finland, Norge og Sverige på den anden side, når der er tale om egne statsborgere, jf. *artikel 26, stk. 1*.

Efter konventionens *artikel 26, stk. 2*, kan overgivelse af en islandsk statsborger til Danmark, Finland, Norge eller Sverige afslås, medmindre den eftersøgte i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i det udstedende land (Danmark, Finland, Norge eller Sverige), eller hvis handlingen eller en tilsvarende handling efter islandsk ret kan medføre en højere straf end fængsel i 4 år.

Tilsvarende vil en overgivelse af en dansk, finsk, norsk eller svensk statsborger til Island kunne afslås, medmindre den eftersøgte i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i Island, eller hvis handlingen eller en tilsvarende handling efter det fuldbyrdende lands lovgivning kan medføre en højere straf end fængsel i 4 år, jf. konventionens *artikel 26, stk. 3*.

Efter *artikel 26, stk. 4*, kan overgivelse til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold finde sted, uanset at betingelserne i stk. 2 eller 3 kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

Artikel 26 svarer til den gældende nordiske udleveringsordning.

Er der tale om udlændinge, finder reglerne i den nordiske konvention anvendelse. Dette indebærer, at en person vil kunne overgives til/fra Island, i medfør af en nordisk arrestordre, hvis forholdet efter det udstedende lands lovgivning kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning (strafforfølgning), eller når der er idømt en frihedsstraf eller pålagt en anden frihedsberøvende foranstaltning (straffuldbyrdelse).

Konventionens *artikel 27* omhandler politiske lovovertrædelser. Efter *artikel 27, stk. 1*, gælder anvendelsesområdet for den nordiske arrestordre, som defineret i konventionens artikel 2, endvidere ikke mellem Island på den ene side og Danmark, Finland, Norge og Sverige på den anden side, når der er tale om politiske lovovertrædelser.

Således vil overgivelse af en islandsk statsborger til Danmark, Finland, Norge eller Sverige for en handling, der efter islandsk ret udgør en politisk lovovertrædelse, kunne afslås, jf. *artikel 27, stk. 2*.

På samme måde vil overgivelse af en dansk, finsk, norsk eller svensk statsborger til Island for en handling, der efter dansk, finsk, norsk eller svensk ret udgør en politisk lovovertrædelse, kunne afslås, jf. *artikel 27, stk. 3*.

Efter *artikel 27, stk. 4*, kan overgivelse af en udlænding fra Island til Danmark, Finland, Norge eller Sverige for en handling, der udgør en politisk lovovertrædelse, afslås, medmindre en tilsvarende handling er strafbar efter islandsk ret, eller handlingen er omfattet af artikel 1, 2 eller 3 i den Europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme.

Tilsvarende kan overgivelse af en udlænding fra Danmark, Finland, Norge eller Sverige til Island for en handling, der udgør en politisk lovovertrædelse, afslås, medmindre en tilsvarende handling er strafbar efter dansk, finsk, norsk eller svensk ret, eller handlingen er omfattet af artikel 1, 2 eller 3 i den Europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme, jf. *artikel 27, stk. 5*.

Artikel 27 indebærer, at overgivelse af egne statsborgere vil kunne afslås, hvis der er tale om en politisk lovovertrædelse. I relation til overgivelse af udlændinge for en handling, der udgør en politisk lovovertrædelse, vil overgivelse dog ikke kunne afslås, hvis handlingen er strafbar i det fuldbyrdende land (krav om dobbelt strafbarhed), eller hvis handlingen er omfattet af artikel 1, 2 eller 3 i den Europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme.

5. Afsluttende bestemmelser

Artikel 28 vedrører forholdet til andre juridiske instrumenter. Efter *artikel 28, stk. 1* finder konventionen i sin helhed anvendelse mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige. Derudover finder konventionen anvendelse mellem Island på den ene side og Danmark, Finland, Norge og Sverige på den anden side med de i artikel 26 og 27 nævnte forbehold.

Konventionen berører ikke anvendelsen af forenklede procedurer eller betingelser, der følger af landenes forpligtelser i henhold til rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre, eller aftaler m.v. som er indgået med tredjelande, jf. *artikel 28, stk. 2*. Landene kan endvidere indgå bilaterale eller multilaterale aftaler efter konventionens ikrafttræden, jf. *artikel 28, stk. 3*. Sådanne aftaler må dog ikke påvirke forbindelserne med de nordiske lande, der ikke er parter i sådanne aftaler m.v.

Artikel 29 vedrører konventionens ikrafttræden. Bestemmelserne indebærer, at konventionen træder i kraft 3 måneder efter, at samtlige lande har afgivet sit samtykke til at være bundet af konventionen, jf. *artikel 29, stk. 4*. Hensigten er, at konventionen skal træde i kraft i 2007. Dog skal konventionen først træde i kraft for Grønland og Færøerne 3 måneder efter, at det danske justitsministerium har meddelt det

danske udenrigsministerium og de øvrige landes justitsministerier, at konventionen skal have gyldighed for Grønland og/eller Færøerne.

Såfremt et eller flere af de nordiske lande bliver forhindret i at afgive sit samtykke til at være bundet af konventionen inden 2007, er der i *artikel 29, stk. 5*, åbnet mulighed for, at de lande, der har afgivet sit samtykke, kan aftale, at konventionen skal træde i kraft mellem disse lande fra et tidligere tidspunkt end det, der følger af *stk. 4*.

Artikel 29, stk. 6, indeholder en overgangsregel. Heraf fremgår det, at anmodninger om udlevering, der modtages inden konventionens ikrafttræden, skal behandles efter den gældende udleveringsordning. Derimod vil anmodninger, der modtages efter konventionens ikrafttræden være omfattet af de regler, som de nordiske lande har vedtaget i henhold til denne konvention.

Ved ikrafttrædelsen træder konventionen i stedet for den nuværende nordiske ordning om udlevering af lovovertrædere mellem de nordiske lande.

6. Domstolsprøvelse m.v.

Den nordiske konvention indeholder ikke regler om eventuel domstolsprøvelse af grundlaget for overgivelse i medfør af en nordisk arrestordre. Hensigten med den nordiske arrestordre er en gensidig anerkendelse af afgørelser om frihedsberøvelse mv., hvorfor det fuldbyrdende land ikke vil skulle efterprøve baggrunden for anmodningen om arrestorden. En eventuel domstolsprøvelse vil således kun skulle indeholde en prøvelse af frihedsberøvelsen samt en vurdering af, hvorvidt betingelserne for overgivelse er til stede, dvs. om der foreligger en afslagsgrund.